

Praktická doporučení pro doplnění školního řádu

Legislativní vymezení:

ZDROJ:

561/2004 Sb. zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění platném 1.9.2018 – 31.8.2020:

Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád

§ 30

- (1) Ředitel školy vydá školní řád; ředitel školského zařízení vnitřní řád. Školní řád a vnitřní řád upravuje
  - a) podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků, studentů a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole nebo školském zařízení,
  - b) provoz a vnitřní režim školy nebo školského zařízení,
  - c) podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků nebo studentů a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,
  - d) podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů.
- (2) Školní řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů.
- (3) Školní řád nebo vnitřní řád zveřejní ředitel na přístupném místě ve škole nebo školském zařízení, prokazatelným způsobem s ním seznámí zaměstnance, žáky a studenty školy nebo školského zařízení a informuje o jeho vydání a obsahu zákonné zástupce nezletilých dětí a žáků.
- (4) Ředitel střední nebo vyšší odborné školy může se souhlasem zřizovatele vydat stipendijní řád, podle něhož lze žákům a studentům poskytovat prospěchové stipendium.
- (5) Ředitel střední nebo vyšší odborné školy může se souhlasem zřizovatele vystupovat jako zprostředkovatel smlouvy mezi žákem nebo studentem starším 15 let na jedné straně a právnickou či fyzickou osobou na druhé straně, ve které se za sjednaných podmínek právnická či fyzická osoba zaváže poskytovat žákovi či studentovi příspěvek na výuku či studium a žák či student se zaváže po ukončení výuky či studia uzavřít s určenou právnickou či fyzickou osobou pracovní poměr související s oborem jeho výuky či studia, a v tomto pracovním poměru setrvat po sjednanou dobu, nebo vrátit poskytnuté příspěvky.

Komentář:

§ 31 a 35 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

§ 6 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Žák střední školy, který dovršil patnáct let a ukončil povinnou školní docházku, se může zavázat smlouvou podle věty první; smlouva podle věty první uzavřená nezletilým žákem je neplatná, jestliže k jejímu uzavření nedal souhlas zákonný zástupce žáka.

Struktura školního řádu a jeho doplnění

Školní řád, by měl obsahovat témata definovaná školským zákonem. Ovšem způsob zpracování, pořadí nebo například kombinace témat je v kompetenci škol. Školský zákon stanovuje povinná témata školního řádu, nikoliv však jejich pořadí nebo způsob zpracování.

Zásady: Stručnost – srozumitelnost – konkretizace – přehledné členění – aktuálnost.

Navrhovaná struktura:

I. Informace k právům a povinnostem dětí, žáků a studentů a zákonných zástupců

- ✓ Práva a povinnosti dětí, žáků, studentů.
- ✓ Práva a povinnosti zákonných zástupců.
- ✓ Informace k požadavkům na chování ve škole.

Komentář:

Informace k požadavkům na chování ve škole by měly konkretizovat nežádoucí a nepřípustné formy chování.

- ✓ Informace k akcím, organizovaným školou.
- ✓ Požadavky, na nošení pomůcek do školy.
- ✓ Průběh, přijímání, ukončování vzdělávání.
- ✓ Postup školy při projednávání závažných skutečností, spojených s dítětem, žákem, studentem.

Komentář:

V této části by škola měla mít zahrnuty informace k postupu školy v případech projevů, odhalení a řešení sociálně – patologických jevů. Zdůrazňujeme povinnost zákonného zástupce zúčastnit se projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte na vyzvání ředitele školy (§ 22 odst. 3 písm. b) školského zákona).

II. Struktura vztahů mezi zaměstnanci

- ✓ Definice kompetencí pedagogických a nepedagogických pracovníků.
- ✓ Konzultace s pedagogickými pracovníky, možnosti řešení podnětů žáků/studentů/zákonných zástupců.

Komentář: Struktura by měla zahrnovat také postup školy při hrubých a nevybíravých slovních útocích žáků/studentů na zaměstnance školy.

III. Informace k provozu a vnitřnímu řádu školy

- ✓ Provozní záležitosti, spojené s organizací výchovy a vzdělávání.
- ✓ Časové rozvržení vyučování, přestávek, denního režimu v Mš atd.
- ✓ Informace ke vstupu zákonných zástupců a širší veřejnosti do školy a jejich pohyb v prostorách školy a na přilehlých pozemcích školy.
- ✓ Pohyb dětí/žáků/studentů v době provozu školy a mimo dobu provozu.
- ✓ Výkon dohledu nad dětmi.
- ✓ Předávání dětí/žáků zákonnými zástupci.

Komentář:

Je nutné zdůraznit, že oblast vnitřního režimu školy a provozu školy definují další vybrané právní předpisy. Například vyhláška, kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí. I tuto oblast je potřeba do školního řádu zapracovat dle aktuálního, platného znění.

IV. Podmínky zacházení s majetkem školy.

- ✓ Náhrada škody.
- ✓ Odpovědnost za škodu.
- ✓ Zacházení s majetkem školy.
- ✓ Způsoby oznamování ztráty, poškození majetku.

V. Podmínky ukládání výchovných opatření

- ✓ Zásady a pravidla ukládání výchovných opatření.

Komentář:

Některé školy stanovují výchovná opatření, nad rámec platných předpisů. **Například důtku nemůže udělit vychovatelka školní družiny. Zákon, ani prováděcí vyhláška nedefinuje toto výchovné opatření. Nelze jej tedy v praxi uložit.** Nepříjemné jsou taktéž postihy mimo vyučování.

- ✓ Kritéria pro udělení výchovných opatření.

VI. Podmínky pro uvolňování, omlouvání a absenci dětí/žáků/studentů

- ✓ Definujte přesně, formu a postup omlouvání absence „dopředu známé“ a „náhlé“ a případná řešení neomluvené absence.
- ✓ Neopomeňte také případy uvolňování žáků/studentů (způsob, forma atd.).

VII. Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků/studentů

Komentář:

Česká školní inspekce upozorňuje na skutečnost, že se u základních škol můžeme setkat s případy absence zásad hodnocení, sebehodnocení žáků, získávání podkladů k hodnocení, pravidla a postup při udělování důtek, ukládání napomenutí atd.). Střední školy například nedefinují informace ke komisionálním zkouškám a absentují informace o hodnocení u žáků s Individuálním vzdělávacím plánem.

Konkretizace rámce kritérií hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání (očekávaná úroveň):

Předškolní vzdělávání

VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY

- ✓ Mateřská škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.
- ✓ Výsledky dětí odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů.

- ✓ Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu, při ukončování předškolního vzdělávání dle možností i v dalším vzdělávání a aktivně s výsledky pracuje, v zájmu zkvalitnění vzdělávání.

Základní vzdělávání

VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY ŽÁKŮ

- ✓ Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.
- ✓ Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů.
- ✓ Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty.
- ✓ Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.

VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY ŽÁKŮ (Střední vzdělávání všeobecné – gymnaziální)

- ✓ Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.
- ✓ Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů.
- ✓ Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty.
- ✓ Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.

Střední vzdělávání – odborné

VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY ŽÁKŮ

- ✓ Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.
- ✓ Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů.
- ✓ Žáci školy jsou motivováni k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty.
- ✓ Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.

Školní družiny a školní kluby („dále jen školní družiny“)

VZDĚLÁVACÍ VÝSLEDKY ŽÁKŮ

- ✓ Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů.

- ✓ Žáci jsou ve školní družině motivovaní k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty.

VIII. Zajištění bezpečnosti, podmínky ochrany zdraví dětí/žáků/studentů a jejich ochrana před sociálně – patologickými jevy a projevy diskriminace

- ✓ Podmínky školy pro vnášení předmětů přímo nesouvisejících se vzděláváním.
- ✓ Informace školy k rizikovým potravinám (např. energetické nápoje).
- ✓ Přehled oblasti podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví dětí/žáků/studentů. Včetně podmínek v případě aktivit mimo budovu školy, mimo pozemek školy, při zotavovacích akcích.
- ✓ Přehled oblasti podmínek proti šíření infekčních chorob (Legislativní rámec vyhlášky č.410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů).
- ✓ Informace k rizikovým situacím ve škole (vniknutí nebezpečné osoby, vnesení zbraně do školy či její použití, vnášení alkoholu a drog do školy či jejich požití dětmi/žáky/studenty).
- ✓ Prevence sociálně – patologických jevů a systém prevence ve škole (například různých forem šikany).

Komentář:

Konkretizace rámce kritérií hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání (očekávaná úroveň u všech typů škol):

PODPORA VE VZDĚLÁVÁNÍ (ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI)

- ✓ Škola vytváří každému žákovi a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření.
- ✓ Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.
- ✓ Škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji žáků a dbá na to, aby žádný žák nebyl vyčleňováno z kolektivu.

IX. Poučení o povinnosti dodržování školního řádu

Komentář:

Se školním řádem nebývají prokazatelně seznámeni všichni žáci, zákonní zástupci (dětí/žáků). Taktéž je nutné prokazatelně doložit, že zákonní zástupci, případně žáci byli informováni o vydání školního řádu. Nesmí být opomenuti, ani žáci nemocní, případně noví. Se školním řádem musí být seznámeni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci.